

شیر اسلامی دوستدار کودک

علی اسماعیل زاده ثوابی

علی اخوان مهدوی

سرشناسه: اسماعیل زاده کواکی، علی، ۱۳۶۵ -
 عنوان و نام بدیدآور: شهر اسلامی دوستدار کودک / نویسندگان: علی اسماعیل زاده کواکی، علی اخوان مهدوی.
 مشخصات نشر: مشهد: بنیاد پژوهشهای اسلامی، ۱۳۹۸.
 مشخصات ظاهری: ۲۱۶ ص. ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س. م.
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۰۶-۳۶۷-۰
 وضعیت فهرست نویسی: فیبا.
 یادداشت: کتابنامه: ص. ۲۰۵.
 موضوع: شهرسازی -- ایران -- جنبه های مذهبی -- اسلام.
 موضوع: کودکان شهری.
 موضوع: فضاهای عمومی -- جنبه های مذهبی -- اسلام.
 موضوع: شهرسازی -- ایران -- مشهد.
 موضوع: معماری و کودکان -- ایران.
 موضوع: کودکان -- جنبه های مذهبی -- اسلام.
 موضوع: کودکان -- روان شناسی.
 شناسه: اخوان مهدوی، علی، ۱۳۴۹ -
 شناسه افزوده: پژوهشهای اسلامی.
 رده دهی: ۴۸۷ ۳۹۷
 رده در کوه: ۱۱۲ ۲۳۲/۸
 شماره کتابشناسی: ۸۶۶۸

شهر اسلامی دوستدار کودک

علی اسماعیل زاده کواکی، علی اخوان مهدوی

ویراستار: سید جلال قیامی میرحسینی

حروف نگاری: محمود رسولی

طرح جلد: نیما نقوی

چاپ اول ۱۳۹۸ / ۲۰۰ نسخه، رقعی / بها: ۳۴۰۰۰۰ ریال

چاپ و صحافی: مؤسسه چاپ و انتشارات آستان قدس رضوی

بنیاد پژوهشهای اسلامی آستان قدس رضوی، مشهد: صندوق پستی ۳۶۶-۹۱۷۳۵

تلفن و دورنگار واحد فروش بنیاد پژوهشهای اسلامی: ۰۵۱-۳۲۲۳۰۸۰۳

فهرست مطالب

۷	سخن‌آشوب
۹	پیشگفتار
۱۳	مقدمه
۱۵	فصل اول: کودک از طریق اسلام
۱۷	تعریف کودک
۱۸	قرآن و دوران کودکی
۲۰	تربیت کودک از نگاه پیشوایان دین
۲۴	خانواده و تربیت کودک
۲۷	نهادینه‌سازی ارزش‌های دینی و اخلاقی در کودکان
۳۱	حقوق کودک
۳۴	معاهده حقوق کودک
۳۷	جمهوری اسلامی ایران و حقوق کودک
۳۹	حقوق بشر و کودکان
۴۳	فصل دوم: نظریه‌های شهرسازی مرتبط با کودکان
۴۵	اسلام و شهر
۴۶	شهرسازی انسان‌گرا

۴۸	نوشهرسازی یا شهرگرایی نوین
۴۹	دیدگاه نظریه پردازان شهرسازی درباره شهر دوستدار کودک
۶۵	فصل سوم: کودک و شهر
۶۷	محیط طبیعی و کودک
۷۱	شهر دوستدار کودک
۷۶	وظایف دبیرخانه شهر دوستدار کودک
۷۹	قوانین دوستدار کودک
۸۲	ساختن نای شهر دوستدار کودک
۸۶	شهر دوستدار کودک از دیدگاه مکتب های جغرافیایی
۸۹	حقوق شهروندان
۹۲	کودک و حقوق شهروندان
۹۵	کودک و محیط شهری
۱۰۵	توسعه پایدار شهری و کودک
۱۰۹	اهمیت فضاهای بازی کودکان
۱۰۹	تعریف بازی
۱۱۳	نقش بازی در تربیت از دیدگاه روان شناسان
۱۱۷	نقش بازی در تربیت کودک از دیدگاه قرآن و امامان معصومین
۱۲۵	پیچیدگی ها و مشکلات طراحی فضاهای شهری ویژه کودکان
۱۳۰	مشارکت کودکان
۱۳۴	پیامدهای شناخت کودکان به مثابه شهروندانی جهانی

۱۳۷.....	فرایند مشارکت کودکان
۱۴۱.....	فصل چهارم: وضعیت فضاهای شهر مشهد برای کودکان
۱۴۳.....	معرفی شهر مشهد
۱۴۵.....	شرایط کودکان در مشهد
۱۵۰.....	وضعیت شاخص های مناسب کودک در مشهد
۱۵۲.....	بهداشت و سلامت کودکان
۱۵۷.....	بیمارستان فوق تخصصی اکبر
۱۵۹.....	فضای سبز و بازی کودکان
۱۶۴.....	آه بیت دهستان
۱۶۶.....	معرفی مراکز تفریحی و گردشگری ویژه کودکان شهر مشهد
۱۶۷.....	حرم مطهر امام رضا (ع)
۱۶۸.....	مجموعه کبوتره
۱۷۱.....	شهربازی معارفی: (آب الجاد)
۱۷۴.....	اردوگاه فرهنگی تربیتی امام رضا (ع) در باغ (بیلدر)
۱۷۶.....	پارک کودک (پارک ملت)
۱۷۷.....	سرزمین عجایب (مجمع های تجاری - گنج گیری الماس شرق)
۱۷۸.....	فرهنگ سرای کودک و آینده (بوستان کوهسنگ)
۱۸۱.....	باغ وحش وکیل آباد
۱۸۱.....	مجموعه های آبی تفریحی - ورزشی
۱۸۲.....	شهر مشاغل کودکان (کارولند)
۱۸۵.....	فصل پنجم: راهکارهای آماده سازی فضاهای شهری برای کودکان

- مناسب سازی شهر برای کودکان ۱۸۷
- الف) بهبود و مناسب سازی وضعیت حمل و نقل ۱۸۹
- ب) طراحی و احداث فضاهای بازی مناسب برای کودکان ۱۹۱
- ارایه پیشنهادها و راهکارها ۱۹۵
- انعطاف پذیری در طراحی تجهیزات و فضای بازی کودکان ۱۹۷
- معیارهای طراحی فضای شهری برای کودکان ۲۰۱
- منابع و مآخذ ۲۰۵

سخن ناشر

عن عبد السلام بن صالح الهروي قال: سَمِعْتُ أَبَا الْحَسَنِ عَلِيَّ بْنَ مُوسَى الرِّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ يَقُولُ: رَجِمَ اللَّهُ عَبْدًا أَحْيَا أَمْرَنَا. فَقُلْتُ لَهُ: وَكَيْفَ يُحْيِي أَمْرَكُمْ؟ قَالَ: يَتَعَلَّمُ غُلُومَنَا وَيَتِمُّهَا النَّاسُ، فَإِنَّ النَّاسَ لَوْ عَلِمُوا مَحَاسِنَ كَلَامِنَا لَاتَّبَعُونَا.

حمد و سپاس از خداوند بزرگ و دانا را سنزد که غایت آفرینش انسان را معرفت و عبودیت ذات مقدس خود قرار داد و فرمود: «وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ»^۱. پس برپای مبراهن الهی به ویژه حضرت خاتم انبیا محمد مصطفی ﷺ که با تزکیه و تسلیم کتاب و حکمت، زمینه ساز تحقق این هدف متعالی شدند و سلام بر امامان معصوم علیهم السلام، به خصوص عالم آل محمد ﷺ، حضرت امام علی بن موسی الرضا علیه السلام که ستارگان پرفروغ آسمان معرفت و عبودیت اند و راهنمایان بشر در سراط مستقیم معرفت و بندگی، و رحمت خدا بر عالمان و پژوهشگرانی که در طریق تاریخ با

۱. عیون اخبار الرضا علیه السلام: ۳۰۷/۱؛ از امام رضا علیه السلام شنیدم که می فرمود: خدا رحمت کند کسی

که امر ما را زنده کند. عرض کردم: امر شما را چگونه زنده کند؟ فرمود: علوم ما را فراگیرد و به مردم بیاموزد، که اگر مردم زیبایی های کلام ما را بدانند از ما پیروی خواهند کرد.

۲. ذاریات / ۵۶: «وَجَنِّ وَاَنْسَ رَاٰیَا فَرِیدَمْ مَکْرِیَا لِیْ اَنْکَہْ مَرَا یَپْرَسْتَنْدَ».

فراگیری و نشر علوم و معارف اسلامی به احیای امرامامت و ولایت پرداخته و مردم را با زیباییهای فرهنگ اصیل اهل بیت علیهم السلام آشنا ساخته‌اند.

بنیاد پژوهشهای اسلامی آستان قدس رضوی بر اساس نگاه ژرف تولیت فقید این آستان ملک پاسبان در سال ۱۳۶۳ به دستور معظم له تأسیس شد و با الهام از منویات رهبر کبیر انقلاب اسلامی، حضرت امام خمینی ره و دیدگاه‌های حکیمانه خلف صالح ایشان، مقام معظم رهبری، حضرت آیت الله العظمی خامنه‌ای مدظله العالی، و رهنمودهای تولیت مآرز، با تشکیل گروه‌های پژوهشی و استفاده از نخبگان حوزه و دانشگاه، راه‌تای تأمین نیازهای فرهنگی جامعه و نظام اسلامی و نسل جوان و زائران با گام‌های متوالی، به پژوهش و نشر علوم و معارف اسلامی نبوی و سیره اهل بیت علیهم السلام پرداخته و به فضل الهی به توفیقات ارزنده‌ای دست یافته است.

این کتاب تحقیقی است درباره پرداختن آوازه کودکان و کیفیت تربیت و حقوق آنان از دیدگاه اسلام و نظریه پردازان عرصه جامعه‌شناسی شهری. از دیگر مباحث کلی این پژوهش پرداختن به وضعیت شاخص فضاهای مناسب کودکان در شهر مشهد و ارائه راهکارها و پیشنهادهای مناسب برای جبران کمبودهاست.

با معیار نویسندگان این اثر علمی - میدانی، شهر مناسب کودک بر پایه اصول و مبانی اسلامی، یکی از بهترین شیوه‌هایی است که شایستگی جهانی شدن را دارد.

بنیاد پژوهش‌های اسلامی
آستان قدس رضوی